Προσεγγίζει τὸ Πάσχα. Ἀσφαλῶς, αἱ φιλανθρωπικαὶ ὀργανώσεις, προεξαρχούσης τῆς Ἐκκλησίας, ἀπὸ τοῦδε θὰ συντονίσουν τὰς προσπαθείας των διὰ νὰ συμπαρασταθοῦν πρὸς τοὺς ἐνδεεῖς.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Ἐποικοδομητικὴ ὑπῆρξεν ἡ δημοσία συζήτησις διὰ τὰ προβλήματα τῆς οἰκογενείας. Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο νὰ ὀργανώνωνται συχνὰ παρόμοιαι συζητήσεις· τὸ ἐπίπεδον τοῦ ὑγιοῦς πολιτισμοῦ συνεχῶς θὰ ἀνέρχεται.

ΑΠΟ ΤΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΝ ΔΙΑ ΤΑΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΗΝ Ε.Ο.Κ.

Ο ΠΟΛΥΜΕΤΩΠΟΣ ΑΓΩΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πολυτεχνείου κ. ΚΩΝΣΤ. ΚΟΝΟΦΑΓΟΥ

Γ΄ (Τελευταῖον)

Ἀλλὰ ἂς δοῦμε μιὰ ἄλλη αἰτία, γιὰ τὴν ὁποία ἡ Εὐρώπη ὑστερεῖ ἐν σχέσει πρὸς τὰς Η. Π.Α.

Ὁ Ἰταλὸς φυσικὸς Μάσσιμο Μπερμανόνι λέγει γιὰ τὴν Ἰταλία: «Ἔχομεν λαμπροὺς μηχανικούς, ἀλλὰ σπάνια ἀνάλογη βιομηχανικὴ ὀργάνωση».

Στὴν Ἀμερικὴ ἡ ὀργάνωση τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τῆς τεχνολογικῆς προόδου στηρίζεται στὴν συλλογικὴ προσπάθεια. Ὅσοι γνωρίζουν τὴν Ἀμερική, τὸ ἔχουν πιστοποιήσει. Ὅσοι γνωρίζουν τὴν Εὐρώπη, θὰ παρατήρησαν ὅτι συνεχίζεται κάπως ἡ ἀτομιστικὴ παράδοση στὴν βιομηχανικὴ προσπάθεια.

Ὁ Ἄντονυ Μπέρν, Ἄγγλος Ὑπουργὸς τῆς Τεχνολογίας, λέγει ὅτι ἡ βιομηχανία τῆς χώρας του διατηρεῖ τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἐρασιτεχνισμοῦ. Ὅτι στὴν βιομηχανία οἱ ἐπιχειρήσεις ἐκλέγουν τοὺς διευθυντὰς ὄχι ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀξίας καὶ τῶν ἱκανοτήτων των, ἀλλὰ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς καταγωγῆς των ἢ τῆς κοινωνικῆς των ἐπιρροῆς.

Τί νὰ ποῦμε τώρα γιὰ τὴν πατρίδα μας; Στοὺς ἑλληνικοὺς κρατικοὺς καὶ ἡμικρατικοὺς Ὀργανισμοὺς οἱ πολιτικὲς πιέσεις γιὰ τὴν ἐκλογὴ τῶν στελεχῶν εἶναι ἀνυπόφορες καὶ καταστρεπτικές. Καὶ τοῦτο εἶναι ἀνεπίτρεπτο. Στὶς ἰδιωτικὲς ἐπιχειρήσεις συναντῶνται ἀκόμα σὲ σπουδαῖες θέσεις συγγενεῖς τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ μέτριοι ἐπιστήμονες καὶ μή, εἴτε γιὰ τὸν λόγο εἴτε γιὰ λόγους τυφλῆς ὑπακοῆς τῆς ρυστικότητος τῆς λογιστικῆς καὶ στὶς παράλογες ἀκόμα διαταγὲς τῶν ἰθυνόντων.

Θὰ μοῦ πῆτε, τί μπορεῖ νὰ γίνῃ. Γιατὶ κριτικὴ χωρὶς ὑποδείξεις θεραπείας, δὲν ἔχει ἀξία.

Νομίζω ὅτι γιὰ τοὺς κρατικοὺς Ὀργανισμοὺς εἶναι θέμα νόμων. Ἡ πρόσληψη τεχνικῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων, νὰ γίνεται μὲ βάση τὰ προσόντα ἀπὸ ὑπεύθυνες ἐπιτροπές, ὅπως γίνεται π.χ. γιὰ τὶς ὑποτροφίες τοῦ ΙΚΥ. Κάθε παράβαση νὰ τιμωρῆται. Γιὰ τὶς ἰδιωτικὲς ἐπιχειρήσεις, νομίζω, ὅτι τοῦτο θὰ ἐξελιχθῇ αὐτόματα λόγῳ τῆς εἰσόδου μας στὴν Εὐρωπαϊκὴ Οἰκονομικὴ Κοινότητα. Γίνεται ἤδη ἀντιληπτό, ὅτι, χωρὶς ἄξιους τεχνικοὺς στὴν διαχείρηση θὰ βυθισθῇ τελικὰ σὰν σκάφος χωρὶς καλὸ πλήρωμα.

Πρέπει ἐξ ἄλλου νὰ προβλεφθοῦν στὰ Πανεπιστήμια καὶ τὰ Πολυτεχνεῖα τμήματα μεταπτυχιακῶν σπουδῶν σὲ διάφορες εἰδικότητες. Ἰδιαίτερα στὴν εἰδικότητα τῶν τεχνικοοικονομικῶν μελετῶν καὶ στὴν διεύθυνση τῶν ἐπιχειρήσεων, 5 χρόνια σπουδῶν δὲν εἶναι πιὰ ἀρκετὰ γιὰ τοὺς τεχνικούς, ποὺ θὰ γίνουν ἡγήτορες.

Ἀλλὰ καὶ πάλι ἂς δοῦμε τὴν παραβολὴ τῶν Η.Π.Α. καὶ τῆς Εὐρώπης, στὸ θέμα τῆς Παιδείας, καὶ μάλιστα τῆς τεχνικῆς Παιδείας.

Κατὰ τὸν εἰδικὸ ἀμερικανὸ συνεργάτη τοῦ «Τάϊμς» τὰ Εὐρωπαϊκὰ Πολυτεχνεῖα καὶ Πανεπιστήμια, κάνουν ἐξαίρετη ἐργασία, ἀλλὰ εἶναι παραδοσιακῶν ἀντιλήψεων. Ὁ Λόρδος Μπόουντεν, τέως Ὑπουργὸς Παιδείας, λέγει: «Τὰ Πανεπιστήμιά μας σήμερα μοιάζουν μὲ μοναστήρια τοῦ Μεσαίωνος».

Τί μποροῦμε νὰ ποῦμε γιὰ τὴν Ἑλλάδα μας; Ἡ Στάθμη τῶν Πανεπιστημίων καὶ τῶν Πολυτεχνείων μας εἶναι ἀπὸ τὶς καλλίτερες τοῦ κόσμου τουλάχιστον στὸν θεωρητικὸ τομέα. Ὁ Πρακτικὸς τομέας εἶναι δευτερεῦον γιατὶ τὴν πράξη κανένας, τὴν ἀποκτᾶ στὴν Βιομηχανία, ὅταν ἔχῃ γερὲς ἐπιστημονικὲς βάσεις.

Ἐκεῖνο ποὺ λείπει εἶναι τὰ ἄφθονα οἰκονομικὰ μέσα γιὰ νὰ ὀργανωθῇ ἡ ἀνώτατη Παιδεία νὰ εἶναι ἐπαρκὴς ὁ ἀριθμὸς τῶν διδασκόντων νὰ εἶναι κατάλληλοι οἱ χῶροι καὶ τὰ ὄργανα τῶν ἐργαστηρίων.

Ἡ Μεταρρύθμησι στὴν Παιδεία πρέπει νὰ συνεχιστῇ δυναμικὰ καὶ νὰ γίνῃ μιὰ σύγχρονη παιδεία σύμφωνα μὲ τὸ τεράστιο σημερινὸ ἔργο.

Μὲ ἄφθονα μέσα θυσιάζοντες ἄλλες ἀνάγκες.

Ἡ ἀνάγκη μιᾶς σύγχρονης Παιδείας μὲ κάθε οἰκονομικὴ θυσία εἶναι ζήτημα ζωῆς ἢ θανάτου τοῦ ἔθνους.

Ἡ Ἐπιστήμη στὴν ἐποχή μας εἶναι ἡ δύναμη τῆς δημιουργίας καὶ τῆς δυνάμεως. Αὐτὸ δὲν πρέπει μονάχα νὰ τὸ λέμε ἀλλὰ αἱ μέλλουσες Κυβερνήσεις ἀνεξαρτήτως κομμάτων μὲ μιὰ θεμελιώδη ἱεράρχηση πρέπει ν' ἀρχίσουν ἀπὸ τὸ ἀ. Καὶ τὸ α εἶναι ἡ Παιδεία καὶ οἱ νέοι.

Ὁ σπουδαστὴς ὄχι μονάχα πρέπει νὰ ἔχῃ Παιδεία δωρεὰν ἀλλὰ καὶ ὄμορφη κατοικία σχεδὸν δωρεὰν καὶ φοιτητικοὺς συνοικισμοὺς ὅπως σὲ ὅλα τὰ πολιτισμένα σήμερα κράτη.

Ὁ καλὸς σπουδαστὴς νάνε τὸ καμάρι ὅλων καὶ νὰ νοιώθῃ ὅτι σ' αὐτὸν στηρίζεται κύρια τὸ μέλλον του καὶ τὸ μέλλον τοῦ τόπου.

ΑΝΩΤΕΡΟΝ ΗΘΟΣ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΩΤΙΣΜΟΣ

Ἀπὸ ὅσα εἶπα μέχρι τώρα, προβάλλει καθαρὰ ὅτι ὁ τεχνικὸς παίζει καὶ θὰ παίξῃ κύριο ρόλο στὴν ἀνάπτυξη τοῦ τόπου μας. Καὶ τεχνικὸς εἶναι ὁ κάθε ἐπιστήμων, οἰκονομολόγος, μηχανικὸς ἢ θεωρητικός, ποὺ συνδέεται ἄμεσα ἢ ἔμμεσα μὲ τὸ ἔργο τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς οἰκονομίας.

Τὸ τί πρέπει νὰ ξέρῃ ἕνας καλὸς τεχνικός, εἶναι λίγο πολὺ γνωστό. Εἶναι γνωστὸ ἐπίσης ὅτι ἡ ἐργατικότης εἶναι ἡ βάση τῆς ἀποδόσεώς των. Δὲν φθάνει καλὴ μόρφωση· χρειάζεται καὶ ἀδάμαστη θέληση γιὰ ἐργασία στὴν ἐφαρμογή.

Θὰ προτιμήσω ἐδῶ νὰ τονίσω μᾶλλον δύο ἀπόψεις, ποὺ νομίζω σπουδαῖο γιὰ τοὺς τεχνικῶς καὶ ἰδιαίτερα τοὺς νέους τεχνικούς, ποὺ σὲ λίγο θὰ μᾶς διαδεχτοῦν.

Δύο θεμελιώδη ἀναγκαῖα προτερήματα, ποὺ πρέπει νὰ μᾶς διακρίνουν πάντοτε, ἰδιαίτερα ὅμως σ' αὐτὰ τὰ κρίσιμα χρόνια. 1) Τὸ ἀνώτερο ἦθος καὶ τὸν πραγματικὸ πατριωτισμό. 2) Τὴν ἀναγκαιότητα τῆς συλλογικῆς προσπαθείας, στὴν ὁποία πρέπει νὰ συνηθίσουν οἱ τεχνικοὶ καὶ οἱ ἄλλοι ἐπιστήμονες πρὶν καὶ μετὰ τὶς σπουδές των.

Σὲ κάθε τέχνη, σὲ κάθε ἐπιστήμη πρέπει νὰ προσπαθῆ ὁ καθένας νὰ διορθώση τὰ ἐλαττώματά του περισσότερο ἀπὸ τὸ νὰ καλλιτερεύση τὰ προτερήματά του. Σήμερα πρέπει νὰ τὰ ποῦμε καθαρά, ζεκάθαρα, γιατὶ ἀπὸ τοῦτο ἐξαρτᾶται τὸ μέλλον τοῦ ἔθνους μας.

Ὅταν τὸ 1940 μᾶς ἐπετέθη ἡ Ἰταλία καὶ φύγαμε γιὰ τὸν πόλεμο, ἕνας παλιὸς Γάλλος μηχανικὸς καὶ φίλος μου, μοῦ εἶπε: «Φεύγαμε καὶ μεῖς τὸ 1914 γιὰ τὸν πόλεμο ὕστερα ἀπὸ τὴ Γερμανικὴ ἐπίθεση μὲ θάρρος καὶ μὲ ἀδάμαστη θέληση, μὰ αὐτὸ ποὺ θλέπω τώρα μ' ἀφήνει ἄναυδο. Σεῖς φεύγετε ὅλοι χαρούμενοι ἔτσι γιὰ νὰ πεθάνετε γιὰ τὴν Ἑλλάδα»'

Στὴν πολεμικὴ ἱστορία μας οἱ Ἕλληνες ὑπήρξαμε ἀνυπέρβλητοι. Οἱ νέοι δίνουν πρόθυμα τὴ ζωή τους καὶ συχνὰ οἱ πλούσιοι τὶς περιουσίες τους. Τὸ παράδειγμα τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν στόλων τοῦ 1821 εἶναι χαρακτηριστικό.

Στὴν εἰρήνη ὅμως, ἀπὸ τὰ παλιὰ χρόνια, ὁ Ἕλληνας δύσκολα θυσιάζει τὸ ἀτομικό του συμφέρον γιὰ τὸ σύνολον. Ὑπάρχουν βέβαια καὶ οἱ ἐξαιρέσεις: Οἱ μεγάλοι εὐεργέται τοῦ ἔθνους καὶ ἄλλοι, ποὺ στὴν εἰρήνη ἀποδεικνύονται ἀνώτεροι πολῖτες. Στὴν Τουρκοκρατία, συνηθίσαμε οἱ Ἕλληνες νὰ ἐξαπατοῦμε τὸν κατακτητή. Καὶ μιὰ τέτοια τάση παρέμεινε, ὅπως καὶ πολλὲς συνήθειες τοῦ ἰδίου τοῦ κατακτητὴ στὰ πρῶτα χρόνια τῆς ἐλευθερίας ὡρισμένες, ὅμως καὶ μέχρι καὶ σήμερα.

ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ ΚΑΙ ΤΑ ΡΟΥΣΦΕΤΙΑ ΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ

Ἕνα χτυπητὸ παράδειγμα εἶναι ἡ φοροδιαφυγὴ πραγματικὴ πληγὴ τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας. Εἶναι τοῦτο ἄγνωστο σὲ κῶρες σὰν τὴν Ἀγγλία. Οἱ φόροι νάναι δίκαιοι καὶ νὰ πληρώνονται.

Ἕνα ἄλλο παράδειγμα εἶναι οἱ διάφοροι διαγωνισμοὶ στὸ Κράτος στὶς διάφορες ὑπηρεσίες Τραπεζῶν καὶ ὀργανικῶν ἡμικρατικῶν καὶ ἰδιωτικῶν. Τὸ κοινὸ πιέζει συχνὰ τοὺς ἰσχυροὺς καὶ τοὺς πολιτευομένους γιὰ νὰ παρακαλοῦν τοὺς ἐξεταστὲς γιὰ τὴν καλλιτέραν τῆς βαθμολογίας ὡρισμένων. Δημιουργεῖται ὅμως ἡ ἐντύπωσις σ' ὅλους καὶ ἰδιαίτερα στοὺς νέους, ὅτι ὁ ἀγώνας των δὲν στηρίζεται στὴν ἐργασία τους καὶ τὴν ἀξία τους. Καταστρέφει τὴν πεποίθηση τῶν νέων στὴν δικαιοσύνη τῶν πατέρων των. Στὴν ἐντιμότητα τῆς γενιᾶς τῶν γεννητόρων των. Καὶ εἶναι τοῦτο ἐθνικὸ ἔγκλημα. Στοὺς διαγωνισμοὺς καὶ μιὰ ἁπλὴ παράκληση γιὰ ἐπέμβαση εἶναι ἔγκλημα. Ἡ γυναίκα τοῦ Καίσαρος ὄχι μόνο πρέπει νάναι τίμια ἀλλὰ καὶ νὰ φαίνεται τίμια. Κι' ἐδῶ δὲν πρόκειται γιὰ τὴν γυναίκα τοῦ Καίσαρος. Πρόκειται γιὰ μιὰ ὁλόκληρη γενιά. Κι' ἄλλα ἐξ ἄλλου γνωστὰ πρέπει νὰ λήξουν τὸ ταχύτερο.

Ὁ πατριωτισμὸς στὴν εἰρήνη εἶναι ἡ συναίσθηση πὼς τὸ ἔργο καθενὸς εἶναι ἕνα κομμάτι τοῦ ἔργου τοῦ συνόλου καὶ ὅτι πρέπει καθένας νὰ δίνῃ τὸ παράδειγμα· ὅπου κι' ἂν εἶναι.

Μά, θὰ μοῦ πῆτε: πῶς θὰ τὸ πετύχουμε αὐτό; Εἶναι ἁπλό. Πρέπει νὰ διδαχθῇ ὁ πολίτης ἀπὸ μικρός, ἀπὸ τὸ θρανίο. Ἰδιαίτερα, πρέπει ἔτσι νὰ διδαχθῇ ὁ μέλλων ἐπιστήμων. Μ' ἄλλα λόγια, ὁ νέος ἐπιστήμων πρέπει νὰ προετοιμασθῇ στὴν ἀντιμετώπιση τῆς πρακτικῆς ζωῆς ἀπὸ τὴν Παιδεία. Νὰ μὴ παρασυρθῇ ἀπὸ τὴν μανία τοῦ χρήματος μὲ κάθε μέσον, ἀλλὰ νὰ σταθῇ στὸ ὕψος τοῦ ἐπαγγέλματός του μὲ αὐτοθυσία. Γιὰ ἕνα καλλίτερο αὔριο τοῦ ἰδίου καὶ τῶν παιδιῶν του.

Βέβαια, σ' αὐτὴν τὴν σημερινὴ κατάσταση, ὅπου ὁ ἀτομικὸς πλοῦτος καὶ ἡ ἐπίδειξη ἀνάρμοστης πολυτέλειας εἶναι συχνὰ τὸ μόνον μέσον γιὰ νὰ προκαλέσῃ κανένας τὸν θαυμασμὸ τῶν ἄλλων, ὁ νέος ποὺ θγαίνει ἀπὸ τὶς σχολὲς μὲ τὰ ἰδανικὰ τῆς πνευματικῆς ἐλευθερίας, τῆς ἐπιστημονικῆς ἀξίας καὶ τὶς παροῦσες ἀδότες ἠθικὲς ἀρχὲς τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, κυριολεκτικὰ τὰ χάνει. Κι' εὔκολα παρασύρεται στὸ περιβάλλον αὐτὸ ἀπὸ τὴν ἀνάγκη νὰ ἐπιζήσῃ καὶ τελικὰ νὰ ἐπιθληθῇ.

Πρέπει νὰ γίνῃ, λοιπόν, γρήγορα ὅ,τι εἶναι δυνατὸν γιὰ μιὰ ἠθικὴ θελτίωση. Γιὰ τοῦτο τὸ πρῶτο μενοῦ εἶναι ἡ Παιδεία μὲ τοὺς ἐμπνευσμένους Δασκάλους. Κι' ὑπάρχουν θεβαίως πολλοὶ τέτοιοι, ποὺ πρέπει νάναι τὸ καύχημα τοῦ Ἔθνους μας.

ΝΑ ΤΙΜΩΝΤΑΙ ΟΙ ΕΡΓΑΤΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΟΔΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΔΙΑΦΘΟΡΟΙ

Ἄλλο σπουδαῖο μέσο εἶναι τὸ ἑπόμενο: Τὸ τόνισα ἰδιαίτερα στὸ Συνέδριο τῶν Μηχανικῶν γιὰ τὴν συναγωνιστικότητα. Οἱ ὀργανώσεις καὶ οἱ θεσμοὶ νὰ τιμοῦν τὶς πνευματικὲς ἀξίες καὶ νὰ τιμοῦν τοὺς ἐπιτυχάνοντας στὰ ἔργα τοῦ πνεύματος καὶ τῆς προόδου. Νὰ τιμοῦν τοὺς ἀδιάφθορους καὶ τοὺς ἐργάτας τῆς προόδου μὲ αὐτοθυσία. Σᾶς δίνω ἕνα παράδειγμα! Πότε ἔγινε τελετὴ καὶ πότε παρασημοφορήθηκαν οἱ πρῶτοι τῶν Πανεπιστημίων καὶ τῶν Πολυτεχνείων μας; Πῶς προβάλλονται οἱ μεγάλοι μας πνευματικοὶ ἄνθρωποι; Ἕνα θραβεῖο Νόμπελ ἔχουμε καὶ δὲν τὸ τιμήσαμε, νομίζω, ὅσο θάπρεπε. Πῶς τιμᾶμε τοὺς Ἕλληνες, ποὺ διακρίνουν πνευματικά, πῶς τιμᾶμε τοὺς ἐρευνητὰς μας, πῶς τιμᾶμε τοὺς τίμιους ἐπιχειρηματίας, τοὺς δημιουργοὺς πραγματικῶν ἐθνικῶν ἔργων στὴν Βιομηχανία στὴ Γεωργία, στὴ Ναυτιλία; Πῶς τι-

●——ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

Η ΣΚΟΠΙΑ ΜΑΣ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΕΣ

ΣΤΑΧΥΟΛΟΓΗΜΑΤΑ

Ἡ ζωὴ δὲν ἔχει ἀποκλειστικῶς τὶς εὔθυμες πλευρές της. Δὲν εἶναι μόνον διασκέδασι. Ὑπάρχει καὶ ἡ θλῖψι, ποὺ διεκδικεῖ τὸ μερίδιό της. Θὰ θέλαμε νὰ εἶναι ἀσήμαντο τὸ ποσοστόν της ἢ καὶ νὰ μὴν τὴν γνωρίσουμε κἄν. Δὲν μᾶς γίνεται ὅμως τὸ χατῆρι. Καὶ γιὰ νὰ ἐκτιμᾶται ἡ χαρά, ὑφίσταται, ὡς ἀντίβαρό της, ἡ πίκρα. Θὰ πῆτε — καὶ ἴσως ἔχετε δίκαιο — ἔχει τόσο φορτωθῆ ἀπὸ ἔγνοιες ἡ σημερινὴ κοινωνία, ὥστε νὰ θεωρῆται ὑπέρβαρος μιὰ πρόσθετη στενοχώρια. Ἡ ἀντίρρησι δὲν θὰ διατυπωθῆ ἀπὸ τὴν στήλην μας. Εἶναι, ἐν τούτοις, ἀνθρώπινο νὰ πῆς τὸν πόνον σου. Ἀδυναμία, ποὺ δὲν ξεπεράστηκε κι' ἀπὸ τοὺς πλέον δυνατούς. Καὶ τιτλοῦχοι καὶ ἁπλοῖ ἄνθρωποι τῆς ἀράδας λυγίζουν κάτω ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ ψυχικοῦ ἄλγους. Οἱ δεύτεροι, μάλιστα, ποὺ ἡ δραστηριότητά τους εἶναι περιωρισμένη στὰ οἰκογενειακὰ πλαίσια, αἰσθάνονται φαρμακερὴ τὴν γεῦσι τῆς θλίψεως. Ἡ ἁπώλεια ἑνὸς προσφιλοῦς προσώπου ρίχνει στὸ πένθος τοὺς δικούς του...

★

Συγκεκριμένος ὁ στόχος μας, ὄχι ἀόριστος καὶ γενικός. Ἕνας αἰφνίδιος θάνατος ἀναστατώνει καὶ τὴν οἰκογένεια καὶ τὸν κύκλο της. Συγγενεῖς καὶ φίλοι προστρέχουν. Συμπαρίστανται, παρηγοροῦν, ἐνισχύουν ἠθικῶς, γιὰ τὴν ἀντιμετώπισι τοῦ ἀπροσδοκήτου πλήγματος. Γεμίζει τὸ σπίτι τῶν πενθούντων ἀπὸ ποικίλης ἀντιλήψεως ἀνθρώπους. Καμμιὰ φορὰ ὑπάρχουν καὶ περαστικοί, ποὺ «μπαίνουν» γιὰ νὰ περάσουν τὴν ὥραν τους. Οἱ προσπάθειες ὅλων κατατείνουν — ὑποτίθεται — στὴν παρηγοριὰ τῶν πενθούντων. Κάποιος καλὸς λόγος, ἡ μετατόπισι τῆς συζητήσεως, κατὰ τὸ δυνατόν, σὲ ἄσχετα θέματα, αὐτὸ τὸν σκοπὸν ἔχουν: Τὴν μείωσι τῆς λύπης, τὴν ἀπαλότητα τοῦ πόνου. Τὸ ἐπιτυγχάνουν ὅμως κάποια χαχανητά; Εὑρίσκονται, μᾶλλον, ἐκτὸς τόπου καὶ χρόνου. Τὸ γενικὸ κλῖμα ἐπιβάλλει σχετικὴ σεβαρότητα. Καὶ ἡ συμπεριφορὰ τῶν προστρεξάντων θὰ πρέπει νὰ εἶναι ἀνάλογος. Στὸ ὕψος τῶν περιστάσεων δὲν στέκονται ὅλοι, δυστυχῶς. Καὶ εἶναι ἀμφίβολον, ἂν ἡ παρουσία τῶν ἀστείων ἐξασφαλίζῃ συμπαθείας. Μέχρις ἐδῶ...

Τοποθετοῦμε τὴν ἐγκάρδια συμμετοχὴ στὸν πόνο τῶν πενθούντων, στὴ θερμὴ χειραφία: Ζωὴ σὲ σᾶς· γιὰ νὰ ἐνθυμῆσθε ἐσαεὶ τὸ προσφιλές σας πρόσωπον...

★

Μὲ σοβαρὰ καταπιαστήκαμε. Ἂς μὴν ἀπομακρυνθοῦμε. Δὲν ἀλλάζει τὸ πνεῦμα τῆς αὐστηρότητος. Τὸ σκηνικὸ ἀντικαθίσταται. Φόντο οἱ ἐκδηλώσεις γιὰ τὴν ἐθνικὴ ἐπέτειο. Παρατάξεις, παρελάσεις, λόγοι ἐθνικοί, ἐξαρσι πατριωτική. Στεφάνια στὴν μνήμη τῶν ἀγνώστων ἡρώων, τιμὲς στὰ καλλιτεχνικὰ ὁμοιώματα ἐπωνύμων πρωτοστατῶν τῆς ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας. Καὶ κάποιες δεξιώσεις, ὅπου ἐγείρονται τὰ ποτήρια... εἰς μνήμην ἐκείνων, ποὺ θυσιάστηκαν γιὰ μᾶς! Πάντα ταῦτα θεμιτά. Σωστὰ καὶ λογικὰ τὰ τεκταινόμενα. Γιατί ὅμως νὰ ἀπουσιάσῃ ἡ μέριμνα καὶ γιὰ τὰ ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα θυμίζουν τοὺς ἥρωές μας; Μιὰ πινακίδα στὸ χαμωκέλλι τοῦ Καρατζᾶ, μιὰ νέα ἐντοιχισμένη πλάκα στὸ ἰσόγειο σπιτάκι τοῦ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ. Ἡ ἡμικατεστραμμένη παλιὰ κατοικία τοῦ ἱερωμένου, ποὺ ὥρκισε τὰ παλληκάρια τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 21, συγκρατεῖ μετὰ δυσκολίας τὸ βάρος τῆς ξεθωριασμένης πλάκας. Ἡ κάποια ἐξωτερικὴ ἐπισκευὴ τοῦ οἰκίσκου, ἔστω καὶ ἂν ἀνήκῃ σὲ ἰδιώτη, καὶ ἡ ἀντικατάστασι τοῦ διακριτικοῦ του ἐπιβάλλονται. Ἂς ἐκδηλωθῆ ἔμπρακτος ἡ συμπάθειά μας γιὰ ὅ,τι θυμίζει τοὺς πρωτεργάτες τῆς ἐλευθερίας μας.

★

Ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος συνυπάρχουν. Ἀρχίσαμε μὲ πένθιμη... μουσική. Καὶ καταλήγουμε μὲ τὸ ἄσμα τοῦ ὑμεναίου. Δηλαδή, ὄχι ἀκριβῶς τοῦτο. Κάτι, ποὺ ἐπιμαρτυρεῖ προεόρτιο! Ὁ ἐξάδελφος ἔχει ὑποσχεθῆ τὴν γαμπριάτικη ἐνδυμασία στὸν ἐπιστήμονα. Ἐκεῖνος, ὅμως, χωρὶς νὰ ἀντιτίθεται ἐκ πεποιθήσεως πρὸς τὸν γάμον, δὲν ἀποφασίζει τὴν... ἀποκατάστασίν του!!! Παρὰ τὴν πολυμελῆ οἰκογένειά του, ἐπιμένει ἀπρῶτος. Καὶ συχνὰ συνδράμει ὅσους κινοῦνται ἀφιλοκερδῶς, γιὰ νὰ παντρέψουν τὸν ἐξάδελφον. Δὲν ἠρνήθη ὁ καϋμένος συγκατάθεσι καὶ σ' αὐτόν, ποὺ χαριτολογῶν, ἐπρότεινε στὸν ὑποψήφιο γαμπρὸ γιὰ νύφη μιὰ συνάδελφόν του, ἡ ὁποία δὲν συγκεντρώνει, ὁπωσδήποτε, στοιχεῖα θελκτικότητος.

—Νὰ τὴν πάρῃ, ἀφοῦ εἶναι καλή. Νὰ τὴν πάρῃ. Θὰ ἐπιμείνουμε ὅλοι. Θὰ τὸ πῶ καὶ στὴν μαμά του...

Ἀλλ' ὁ ἐπιστήμων, ποὺ διέθη τὸν κάδο τῆς ἡλικίας, ἐμμένει·

—Κάλλιο νὰ πάω μὲ τὸ στεφανάκι μου, παρὰ νὰ θλέπω... στὸν

●——ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

18 ΧΡΟΝΙΑ ΣΗΜΕΡΟΝ ΑΠΟ ΤΗΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΟΥ

ΝΕΑ ΕΜΦΑΣΙΣ ΚΑΙ ΕΥΡΥΤΕΡΑΙ ΑΙ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΜΦΩΝΟΥ ΒΟΡΕΙΟΑΤΛΑΝΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΑΧΙΑΣ

ΑΡΘΡΟΝ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΧΟΛΙΑΣΤΟΥ

ΠΑΡΙΣΙ. —Ὁ Ὀργανισμὸς τοῦ Βορειοατλαντικοῦ Συμφώνου (Ν.Α.Τ.Ο.) πρόκειται νὰ ἑορτάσῃ (σήμερον Τρίτην) ἕνα ἀκόμη σταθμὸν τοῦ βίου του: τὴν ἐπέτειον 18ετίας ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς ἱδρυτικῆς Συμφωνίας τὴν 4ην Ἀπριλίου 1949.

Δύο ἑορταστικαὶ ἐκδηλώσεις αἱ ὁποῖαι ἔλαβον χώραν προφάτως, κατὰ τὴν ἰδίαν ἡμέραν, 20ὴν Μαρτίου, συμβολίζουν, ἴσως, περισσότερον ἀπὸ οἱοδήποτε ἄλλο πρόσφατον γεγονὸς τὴν ζωτικότητα καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τοῦ ΝΑΤΟ, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Ὀργανισμὸς αὐτὸς ἑορτάζει τὴν σημερινήν του ἐπέτειον.

Αἱ ἐν λόγῳ ἑορταστικαὶ ἐκδηλώσεις ἔλαβον χώραν εἰς Καστὼ καὶ Ἐθέρ, πλησίον τῶν Βρυξελλῶν. Εἰς Καστὼ ἐγένετο ἡ παράδοσις τοῦ πρώτου ἐκ τῶν κτιρίων, εἰς τὰ ὁποῖα πρόκειται νὰ στεγασθῆ τὸ Ἀνώτατον Ἀρχηγεῖον τῶν Συμμαχικῶν Δυνάμεων Εὐρώπης, ἐνῶ εἰς Ἐθέρ κατετίθετο ὁ θεμέλιος λίθος διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ νέου κτιρίου, τὸ ὁποῖον θὰ στεγάσῃ τὸ Συμβούλιον τῆς Συμμαχίας.

Ἐν τῷ μεταξύ, εἰς Ρώμην, ἡ Σχολὴ Ἀμύνης τοῦ ΝΑΤΟ ἔχει συμπληρώσει ἤδη ἑξάμηνον ἀπὸ τῆς λειτουργίας της εἰς τὴν νέαν της θέσιν.

Ὅλαι αἱ ὡς ἄνω ἐγκαταστάσεις ἔχουν μεταφερθῆ ἐκ Γαλλίας κατὰ τρόπον καὶ ἐντὸς τόσον ὀλίγου χρόνου, ὥστε τοῦτο ἀπετέλεσε μίαν εὐχάριστον ἔκπληξιν καὶ ἱκανοποίησιν δι' ὅλους τοὺς ὑποστηρικτὰς τοῦ ΝΑΤΟ.

Οὕτω, ἐν ἔτος περίπου μετὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Γάλλου Προέδρου Ντὲ Γκὼλ ὅπως παύσῃ ἡ Γαλλία νὰ ἀποτελῇ μέρος τῆς ἑνιαίας διοικητικῆς δομῆς τοῦ ΝΑΤΟ καὶ ζητήσῃ τὴν ἀπομάκρυσιν τῶν ξένων δυνάμεων ἀπὸ τὸ γαλλικὸν ἔδαφος, ὁ μηχανισμὸς τοῦ ΝΑΤΟ λειτουργεῖ καὶ πάλιν κατ' ὁμαλὸν τρόπον εἰς τὰς νέας του θέσεις. Ἡ Συμμαχία ἐπιλαμβάνεται καὶ πάλιν τῆς μελέτης τῶν θεμάτων καὶ τῆς λύσεως τῶν προβλημάτων, τὰ ὁποῖα εἶναι οἱ ἀναπόφευκτοι καρποὶ τῶν τεραστίων ἐπιδιώξεών της. Ἐνῶ δὲ τὰ μέλη τοῦ ΝΑΤΟ διεκήρυξαν ὅτι κυριώτερος ἀντικειμενικὸς σκοπὸς του εἶναι ἡ εὔρυνσις τοῦ συστήματος ἀνταλλαγῆς ἀπόψεων ἐπὶ πολιτικοῦ ἐπιπέδου καὶ ἡ θελτίωσις τῶν σχέσεων Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, κατέστησαν,, ἐν τούτοις, ἀπολύτως σαφῆ τὴν ἀπόφασίν των ὅπως ὁ ρόλος τῆς Συμμαχίας ὡς φρουροῦ τῆς εἰρήνης μὴ διακυβευθῆ εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν.

Τὸ Συμβούλιον τοῦ Βορειοατλαντικοῦ Συμφώνου, ἀποτελούμενον ἀπὸ τοὺς ἀντιπροσώπους καὶ τῶν 15 κρατῶν - μελῶν, καθώρισε τὴν μελλοντικὴν πορείαν κατὰ τὴν πλέον πρόσφατον διάσκεψίν του εἰς τὸ Παρίσι, μεταξὺ τῆς 14ης καὶ τῆς 16ης Δεκεμβρίου 1966. Κατὰ τὴν ἐδῶ διασκέψιν, οἱ ὑπουργοί, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν ἔμφασιν, ἡ ὁποία ἐδόθη εἰς τὸ ζήτημα τῶν σχέσεων Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως κατὰ τὸ 1966, ἐξήτασαν ἐνδελεχῶς τὸ θέμα τῶν ἐν λόγῳ σχέσεων ὅσον καὶ τὴν εὔρυνσιν τῆς ἀνταλλαγῆς ἀπόψεων ἐπὶ πολιτικῶν ζητημάτων μεταξὺ